

JAUME BARTUMEU CASSANY

President de Socialdemocràcia i Progrés d'Andorra

El pressupost de la impotència

DA planteja la política com a resignació: el que queda quan s'incompleixen les promeses

Van arribar aviat farà set anys, la primavera del 2011. Van anunciar unes reformes generals: de les relacions laborals, de l'habitatge, de la sanitat i de la funció pública. El ritme al qual afirmaven que ho durien a terme, amb la valentia que només ells tenien, havia de ser ràpid, fins i tot, frenètic. Tant que només d'escoltar-los ja ens feien rodar el cap.

Han passat gairebé set anys i, evaït l'entusiasme de la novetat, la ciutadania comença a mostrar els seus dubtes davant aquell frenesí de canvis tan sovint anunciats, però mai concretats.

El programa del 2011 de DA afirmava que era "... indefugible i urgent equilibrar els comptes de l'Administració". I també assegurava que establir "... i executar uns pressupostos sense dèficits és l'única manera d'aturar l'insostenible creixement de l'endeutament de l'Estat". Per això, van prometre "... una política econòmica valenta".

El pressupost aprovat divendres passat, 2 de març del 2018, com els anteriors que els disciplinats consellers generals de DA han anat votant els darrers sis anys, deixa en evidència la diferència entre els fets i les promeses de campanya electoral.

Però, més enllà de la reducció pura i simple de les despeses, la qüestió que cal plantejar és el destí, la localització concreta, de les despeses públiques.

La política financera curta de vista –l'horitzó es tanca en la crisi que cova al sector bancari– del Govern Martí posa en qüestió la capacitat futura del país d'inver-

tir i de redistribuir als qui més ho necessiten, les famílies modestes i, també, els petits empresaris i professionals.

En els sectors de l'educació, de la sanitat, de l'habitatge, però també en els àmbits del suport als emprenedors o de la formació professional, la ciutadania no rep el que li correspondria.

Per contra, s'ofega sense pietat els petits empresaris i professionals amb unes cotitzacions a la Caixa Andorrana de Seguretat

La ciutadania no rep el que li correspon en àmbits com educació, sanitat i habitatge

Al mateix temps, les cotitzacions ofeguen petits empresaris i també professionals

Social que en deixen molts a les portes de la suspensió de pagaments.

Deia el filòsof americà Michael Sandel en el seu assaig *El que el diner no pot comprar* que l'era "... del triomfalisme del mercat ha coincidit amb un temps que s'ha buidat en gran part de substància moral i espiritual".

Al capdavant, a casa nostra, aquest buidat ha estat conseqüència de la mercantilització general de la societat que el govern dels millors ha afavorit amb valentia.

Com explica el mateix Sandel, la naturalesa de les coses canvia quan les toca el diner i converteix en mercaderia el que no era per ser comprat.

És el trànsit, que ens ha portat DA, de l'economia de mercat reconeguda a l'article 28 de la Constitució a una societat de mercat. La política, que havia de regir la societat i limitar els abusos de poder del diner, ha quedat bandejada. I ha anat perdent l'ànima, sense altra substància que la que l'economia li subministra. Ara, per exemple, pretenen l'adhesió d'Andorra al Fons Monetari Internacional per intentar resoldre eventuais problemes d'una entitat creditícia.

És així com Toni Martí, que no és transparent en la seva acció de Govern, es fa transparent: no ofereix res perquè no té res a oferir. Fa el que li diuen que ha de fer.

La contaminació econòmica de la política ha deixat sense ànima també el Consell General, que no sap, no pot, o no vol plantar cara al Govern.

I per això Martí i els seus ministres poden gronxar-se en el seu fracàs. El deteriorament del sistema de control al Govern esdevé generalitzat.

El cap de Govern Toni Martí és el prototipus del polític sense topalls. És el que sembla: aguantar i aguantar. Ni una idea, ni una proposta. És el discurs de la impotència.

Quan s'han incomplert totes les promeses i no es vol reconèixer el fracàs, només queda la política com a resignació.